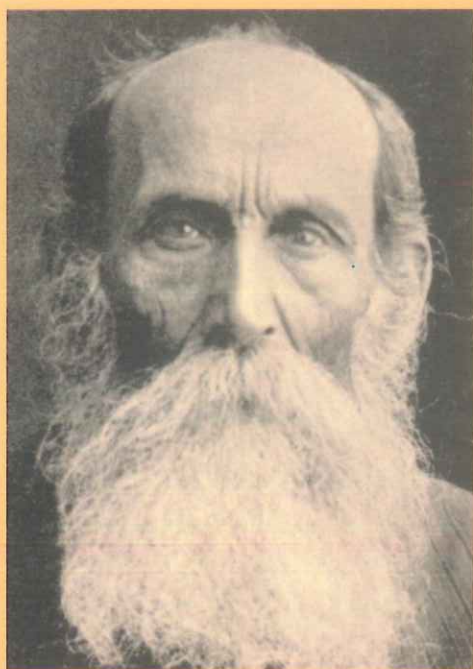

כתבי א.ד. גורדון

האזמה והעבודה

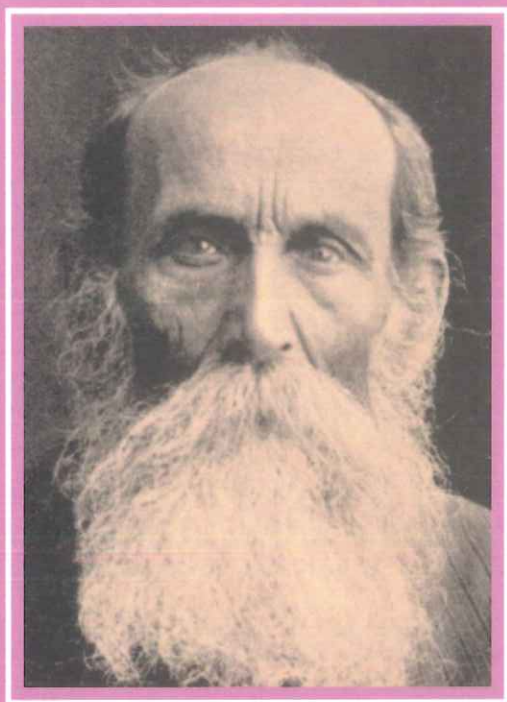
הספריה הציונית ירושלים

תוכן העניינים

עמ'	
7	מאת המערכת וההוצאה
11	מבוא — ש. צמח
55	רשימות לתולדותיו — יוסף אהרונוביץ
73	הקדמה למהדורה הראשונה — י. א.
77	העבודה: מכתב מארץ-ישראל (מכתב ראשון)
86	החלום ופתרונו
88	פתרון לא-רציונלי
103	על 'המעשי' ו'הדמיוני'
106	תשובת פועל
111	על התמיכה (מכתב גלוי לחברי הפועלים)
114	על 'הדברים הנוראים'
123	מעט התבוננות
132	העבודה
140	מקוצר רוח
149	על ענייני העבודה
158	מכתב גלוי ל"ח ברנר
167	ארגון ותרבות: אוניברסיטה עברית
180	הקוגרס
206	כנסת ישראל (אחרי הרעש)
215	אומה וחברה: לבירור עמדתנו
232	עבודתנו מעתה
251	בניין אומה
258	עם-אדם
263	עבודת-התחייה בארצות-הגולה
273	הסופרים והעם: מתוך קריאה
291	מעניין לעניין באותו עניין
301	הסופרים והעובדים
327	חשבוננו עם עצמנו: א. לא זו הדרך
336	ב. מה מקור המבוכה בחשבוננו
353	ג. על החינוך העצמי ועבודת התחייה

377	בשעה זו: בשעה זו...
380	קצת עיון בהלכה פסוקה
390	משעבוד פראי לשעבוד תרבותי
401	לזכרון
411	על האיחוד: לחברי ברוח המנוצחים
422	איחוד של פירוד
425	מתוך מועקה גפשית
428	על האיחוד
441	הכפר והעיר: שותפות טבעית (לבירור תפקידו של 'המשביר')
451	יסודות לתקנות למושב עובדים
461	על המועצה החקלאית
469	מעניין לעניין: הערות
471	פתרון רציונלי
473	הדגל הציוני מה הוא?
475	חוסר חיי משפחה
477	במקום הקדמה
478	מבחוץ
481	הדיבור העברי
493	מכתב שלא נשלח בזמנו
517	מכתבים לגולה (א"ה)
563	מטיולי בכבישים
585	מפתח השמות
590	מפתח הענינים

כתבי א.ד. גורדון

האדם
והטבע

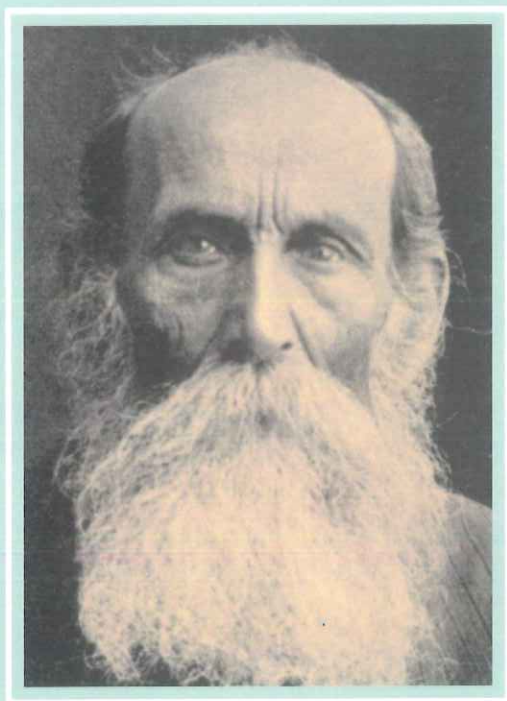
הספריה הציונית ירושלים

תוכן הענינים

עמ'

9	מבוא מאת ש. ה. ברגמן
41	האדם והטבע
167	הנצח והרגע
175	לבירור רעיונו מיסודו
211	הערכת עצמו
271	בירור ההבדל בין היהדות והגזרות
299	הלכות דעות ומלחמת דעות
335	ממכתביו הפרטיים של מתישב ועובד בא"י
367	מפתח השמות
369	מפתח הענינים

כתבי א.ד. גורדון

מכתבים
זרשימות

הספריה העיונית ירושלים

תוכן הענינים

עמ'	
9	מבוא מאת יעקב פיכמן
29	מכתבים (1—93)
191	קטע־יומן
199	הרהורים והגיונות
217	רשימות אחרונות
235	מפתח השמות והענינים
241	הערות והשמטות לספרים א', ב' וג'
257	ביבליוגרפיה

בגיל 48 עלה א.ד. גורדון לארץ ועבד בה כפועל חקלאי בפתח-תקוה, כפר אוריה, תל-עדשים ודגניה — ותוך עבודתו כתב את מאמריו הפילוסופיים המעמיקים את רעיונות העבודה וההגשמה; וע"י מאמריו, שיחותיו וסגולות אישיותו התרומיות היה לאחד המנהיגים הרוחניים של הציונות החלוצית ושל א"י המתחדשת בכללה. על מצבת קברו בדגניה חרותות המלים: "עובד האדם והטבע", על שם המאמר הידוע, אחד הבולטים בספרו.

הוא בא מן הטבע אל הטבע, וכתולדותיו כן תורתו. בנגוד לאישי-מוסר הבאים לידי הערצה מופשטת לטבע מתוך רוב-שובע בתרבות-העיר עד כדי לבעוט בה — ינק הוא מתוך מקורות חיוביים לגמרי: "מתוך מגע ישר עם הטבע ויחס עמוק אליו".

(מתוך רשימות לתולדותיו)

"לא פילוסופיה — אלא הדרך מן ההסתכלות אל השדה. לא מתת-מחשבה המושלכת ערטילאית לתוך חללו של עולם, אלא מפעל של חיים היונק את לשדו מבין רגבי אדמה חרושה ואת רוח קדשו משיח-השדה. לא פרוגרמה נבדלת מן החיים. אלא תורת המעשה המשחרר, היורדת כועה על מצח העובד העברי. — — — הוא בא עם אבוקת-מהפכה, עם תביעת חיים כבירה לעם ולאנושות; כנושא דגל של תנועה הבאה להפוך את הקערה על פיה, להלחם מלחמת-תנופה נגד ירידת-החיים בעם ובעמים, נגד רוח-השקר המתעה אשר הצעידה את העולם בארחות עקלקלות אל האסון הגדול והסבל הרב של השל-טון והשעבוד, הניצול והחמס, השנאה ורצח האחים. — — — מהפכה מתוך בנין; מלחמת-תנופה — מתוך יצירה; גאולה אנושית — מתוך התמכרות שלימה אל הפרימט הלאומי-העממי, הנועד מטבע בראשית להיות נושא המ-דות במשפחת האנוש הגדולה".

(י. לופבן)

לא מוסדות פוליטיים יכריעו את גורלה של ארצנו, אלא היחס המוחשי השורר בין אדם לאדם, בין פרט לפרט. השאלה המכרעת אינה, מה תהא צורתה המ-דינית של חברתנו בארץ, אלא אם נהיה בארץ לעם: כלומר לעם אשר בתוכו לא יהיה היחיד בורג במכונה, אלא אדם, והעם עצמו יהיה לעם-אדם. — — — האידיאל של עם-אדם, שהוא אמנם אידיאל בהיסטוריה, מקבל בעיניו של גורדון את הערך ואת הזוהר של אידיאל קוסמי.

(ש.ה. ברגמן)

עם הגשת הספר השלישי הזה לקורא מסתיימת הוצאת המהדורה החדשה של כתבי א. ד. גורדון.

ספר זה מכיל את מכתביו, יומנו ורשימותיו האחרונות, אשר בהם משתקפת דמותו הנעלה והמחנכת.

בספר זה נוספו מכתבים חדשים, שלא היו במהדורה הקודמת. למספר מכתבים הוחזרו קטעים שהושמטו בהוצאה הראשונה. נוסף גם מבוא מקיף בראש הספר ומדור "הערות והשמטות" לכל שלושת הספרים. כן נוספו הערות וביאורים קצרים בגוף הספר. בסופו ניתנת ביבליוגרפיה מקיפה.

— — כמו בכתביו אתה מגלה גם במכתבים אלה עמקות בצדה של פשטות אלמנטרית, תום לב בצדה של חדירה נוקבת-מחשבה, העומדת תמיד בצמיחתה ואינה הופכת לדוגמה קופאת לעולם.

היה זה הקול הצלול ביותר, הנאמן ביותר, שהזהיר מפני התמוטה, מפני דלדול החיים, מפני דלדול הרעיון, שרמז על המפלט היחידי, על מקור ההצלה היחידי.

במכתבים וביומנים קולו המוכיח נעשה רך יותר, מחונן יותר, אולי יותר מאשר בדברים המכוונים לרבים, אתה תופס כאן את מחשבתו כשירה, כעתרת-לב — כחרדה לחיים, לאור החיים, שהיא הרוח המפעמת את תורתו כולה.

יעקב פיכמן (מתוך המבוא)